

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ – 4101-027-05/2014

P/14/027

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie
ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów
T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06
lrz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/027 — Wykonywanie zadań oświatowych przez jednostki samorządu terytorialnego.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontroler	Paweł Rakowski, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91551 z dnia 4 października 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Komańczy, Komańcza 166, 38-543 Komańcza
kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Stanisław Bielawka, Wójt Gminy Komańcza (dowód: akta kontroli str. 3-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹.

W okresie objętym kontrolą, Gmina Komańcza (zwana w dalszej części wystąpienia Gminą) zapewniała szkołom i placówkom oświatowym warunki do realizacji ich zadań statutowych. W latach 2011–2014 (do 31 sierpnia) wydatki na zadania związane z oświatą wyniosły 20.056 tys. zł, w tym środki otrzymane w ramach części oświatowej subwencji ogólnej stanowiły kwotę 15.422 tys. zł i pokrywały 76,9% wydatków oświatowych. Pozostałe wydatki Gmina pokrywała z otrzymanych dotacji, środków europejskich oraz środków własnych.

Stwierdzone w kontroli nieprawidłowości dotyczyły:

1. Sprawowania przez organ prowadzący szkoły nadzoru, o którym mowa w art. 34a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty², w ograniczonym zakresie. Gmina przeprowadziła dwie kontrole finansowe w Zespole Szkół w Rzepedzi.
2. Przedstawienia informacji o stanie realizacji zadań oświatowych dotyczącej roku szkolnego 2011/2012 z opóźnieniem wynoszącym ponad 3 miesiące, w stosunku do terminu wynikającego z przepisu art. 5a ust. 4 ustawy o systemie oświaty.
3. Niższego o 5 godzin tygodniowego wymiaru zajęć w punkcie przedszkolnym, wchodzącym w skład Zespołu Szkół w Rzepedzi, od minimalnego określonego

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

² Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

w przepisie § 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania³.

4. Niezapewnienia w Zespole Szkół w Komańczy, zgodnie z przepisem § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach⁴, jadalni lub innych pomieszczeń wydzielonych w celu spożywania gorących posiłków przez dzieci.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na niezgodność zapisów Uchwały Rady Gminy w Komańczy Nr XXX/160/09 z dnia 22 kwietnia 2009 r. w sprawie określenia regulaminu wynagradzania nauczycieli z art. 30 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela⁵ w zakresie dot. przyznawania dodatku motywacyjnego. W ww. uchwale zapisano, m.in. iż wysokość dodatku motywacyjnego dla nauczyciela oraz okres jego przyznawania ustala dyrektor. Zgodnie zaś z dyspozycją zawartą w art. 30 ust. 6 pkt 1 ustawy Karta Nauczyciela organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego, uwzględniając przewidywaną strukturę zatrudnienia, określa dla nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego, w drodze regulaminu, wysokość stawek dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego oraz za warunki prac, oraz szczegółowe warunki przyznawania tych dodatków.

Ponadto NIK zwraca uwagę na niezgodność treści uchwały Rady Gminy Komańcza Nr IV/15/11 z dnia 27 stycznia 2011 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla przedszkoli, szkół i placówek prowadzonych na terenie Gminy Komańcza przez inne niż Gmina Komańcza osoby prawne i osoby fizyczne oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania, dot. przygotowania przedszkolnego dzieci z zapisami wynikającymi z przepisu art. 14 ust. 3 ustawy o systemie oświaty. Zgodnie z uchwałą publiczne oddziały przedszkolne 5 godzinne realizują roczne przygotowanie przedszkolne dla dzieci 6-cio letnich, zaś zgodnie z ww. przepisem do odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego obowiązane są dzieci w wieku 5 lat.

³ Dz. U. z 2010, Nr 161, poz. 1080 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2003, Nr 6, poz. 69 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2014, poz. 191 j.t

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zapewnienie szkołom i placówkom oświatowym warunków do realizacji zadań oświatowych

Opis stanu
faktycznego

1.1 Diagnozowanie potrzeb edukacyjnych w Gminie

1.1.1 W Gminie nie wyodrębniono jednostki do obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek oświatowych.

W latach 2011-2014 Gmina prowadziła następujące placówki oświatowe:

- Zespół Szkół w Komańczy, w skład którego wchodził punkt przedszkolny, oddział przedszkolny, szkoła podstawowa oraz gimnazjum,
- Zespół Szkół w Rzepedzi, w ramach którego funkcjonował punkt przedszkolny, oddział przedszkolny, szkoła podstawowa oraz gimnazjum (zwane w dalszej części wystąpienia Zespołami Szkół).

Do dnia 31 sierpnia 2011 r. Gmina była organem prowadzącym dla Filialnej Szkoły Podstawowej w Szczawnem, wchodzącej w skład Zespołu Szkół w Rzepedzi. Ponadto do dnia 31 sierpnia 2012 r. Filialnej Szkoły Podstawowej w Nowym Łupkowie, wchodzącej w skład Zespołu Szkół w Komańczy, której prowadzenie objęło Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Łupkowa i Okolic.

W roku szkolnym 2014/2015 na terenie Gminy do punktów przedszkolnych, oddziałów przedszkolnych, szkół podstawowych i gimnazjów uczęszczało 466 uczniów i wychowanków. W tym do Zespołów Szkół, dla których organem prowadzącym była Gmina – 330 uczniów i wychowanków.

(dowód: akta kontroli str. 7-22, 594)

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Gminy w Komańczy nie opracowano pisemnych procedur określających diagnozowanie potrzeb szkół w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, bieżącego wyposażenia sal lekcyjnych i pomieszczeń pomocniczych, zapewnienia bezpieczeństwa i higienicznych warunków kształcenia oraz organizacji zajęć świetlicowych i pozalekcyjnych, doksztalcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Procedur takich nie opracowano także w zakresie potrzeb związanych z realizacją zadań oświatowych na rzecz mniejszości narodowych.

Nie opracowano również pisemnych planów, strategii, czy też koncepcji realizacji zadań oświatowych, ani też nie powołano rady oświatowej, o której mowa w art. 48 ust. 1 ustawy o systemie oświaty.

W wyjaśnieniu na powyższą okoliczność Pan Stanisław Bielawka – Wójt Gminy podał: *diagnoza potrzeb dzieci w zakresie kształcenia, wychowania i opieki dla uczniów w szkołach jest przeprowadzana przez dyrektorów szkół.*

W kwestii analizy potrzeb związanych z realizacją zadań oświatowych na rzecz mniejszości narodowych Pan Stanisław Bielawka – Wójt Gminy wyjaśnił: *diagnoza potrzeb edukacyjnych mniejszości narodowych została przekazana do kompetencji dyrektorów szkół. Zajęcia z języka mniejszości narodowych wprowadzane są do arkuszy organizacyjnych szkół na wnioski rodziców złożone do dyrektora szkoły. W szkołach prowadzonych przez gminę prowadzone są zajęcia z języka ukraińskiego, jako języka mniejszości narodowych, w wymiarze 3 godzin tygodniowo w grupach międzyoddziałowych, zgodnie z ramowymi planami nauczania. Do dnia*

dzisiejszego nie wpływały skargi odnośnie nauczania języka mniejszości narodowych.

(dowód: akta kontroli str. 681-682)

W okresie objętym kontrolą Wójt Gminy realizował obowiązek wskazany w art. 5a ust. 4 ustawy o *systemie oświaty*, tj. przedstawiał organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informacje o stanie realizacji zadań oświatowych za poprzedni rok szkolny, zawierające m.in. dane dotyczące:

- liczby uczniów i wychowanków,
- ilości miejsc w punktach przedszkolnych,
- liczby etatów nauczycielskich,
- wyposażenia szkół,
- wyników sprawdzianów i egzaminów.

(dowód: akta kontroli str. 4-8, 29, 250)

Według wyjaśnień Pana Stanisława Bielawki – Wójta Gminy: *nie można wskazać ilości takich wniosków, gdyż sprawy takie często były załatwiane ustnie lub telefonicznie.*

Dyrektorzy Zespołów Szkół składając arkusze organizacyjne na dany rok szkolny dołączali informacje o liczbie uczniów wymagających nauczania specjalnego i indywidualnego, a Gmina przekazując środki finansowe dla Zespołów Szkół w Rzepedzi i Komańczy uwzględniała przekazywała środki Zespołom Szkół proporcjonalnie do liczby uczniów oraz przypisywanych wag.

(dowód: akta kontroli str. 4-8, 23-29, 238-249, 684-692)

Na terenie Gminy nie funkcjonowało przedszkole, a wychowanie przedszkolne prowadzone było w formie punktów przedszkolnych, o których mowa w rozporządzeniu *w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania.*

W roku szkolnym 2011/2012 wychowaniem przedszkolnym (punkty przedszkolne i oddziały przedszkolne) objętych było:

- 6 z 53 dzieci w wieku 3 lat zamieszkałych na terenie Gminy (co stanowiło 11% dzieci w wieku 3 lat),
- 27 z 51 dzieci w wieku 4 lat zamieszkałych na terenie Gminy, (co stanowiło 53% dzieci w wieku 4 lat),
- 29 dzieci w wieku 5 lat, spośród 53 zamieszkałych na terenie Gminy, (co stanowiło 55% dzieci w wieku 5 lat).

W roku szkolnym 2012/2013 dane w zakresie wychowania przedszkolnego przedstawiały się następująco:

- 5 dzieci w wieku 3 lat, spośród 36 zameldowanych na terenie Gminy, (co stanowiło 14% dzieci w wieku 3 lat),
- 28 dzieci w wieku 4 lat, spośród 53 zameldowanych na terenie Gminy, (co stanowiło odpowiednio 53% w wieku 4 lat),
- 36 dzieci w wieku 5 lat, spośród 51 zameldowanych, (71% dzieci w wieku 5 lat).

W roku szkolnym 2013/2014 wychowaniem przedszkolnym zostało objęte odpowiednio dzieci:

- 9 w wieku 3 lat, spośród 46 zameldowanych na terenie Gminy (co stanowiło 20% w wieku 3 lat),
- 18 w wieku 4 lat, spośród 36 zameldowanych na terenie Gminy (co stanowiło 50% dzieci w wieku 4 lat),

- 23 w wieku 5 lat, spośród 53 zameldowanych na terenie Gminy (co stanowiło 43% dzieci w wieku 5 lat).

W roku szkolnym 2014/2015 wychowaniem przedszkolnym objętych zostało odpowiednio:

- 19 dzieci w wieku 3 lat, spośród 58 zameldowanych na terenie Gminy (co stanowiło 33% dzieci w wieku 3 lat),

- 22 dzieci w wieku 4 lat, spośród 46 zameldowanych na terenie Gminy (co stanowiło 48% dzieci w wieku 4 lat),

- 16 dzieci w wieku 5 lat, spośród 36 zameldowanych na terenie Gminy (co stanowiło 44% dzieci w wieku 5 lat).

W okresie objętym kontrolą nie zdarzyły się przypadki, aby dziecko zgłoszone do punktu przedszkolnego lub oddziału przedszkolnego nie zostało przyjęte.

(dowód: akta kontroli str. 4-8, 28-29, 130)

W latach szkolnych 2011/2012 – 2014/2015 udział dzieci w wieku 3 lat objętych wychowaniem przedszkolnym, w ogólnej liczbie dzieci zamieszkałych na terenie Gminy co roku się zwiększał i wynosił od 11% w roku szkolnym 2011/2012 do 33% w roku szkolnym 2014/2015.

Udział dzieci w wieku 4 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w latach 2011/2012 do 2014/2015 wynosił od 53% w roku szkolnym 2011/2012 do 48% w roku szkolnym 2014/2015.

W przypadku dzieci 5 letnich udział ten wynosił od 55% w roku szkolnym 2011/2012 do 44% w roku szkolnym 2014/2015.

W związku z powyższym Pan Stanisław Bielawka – Wójt Gminy wyjaśnił, iż *nie wszystkie 5-cio latki zameldowane na terenie Gminy są objęte tutaj wychowaniem przedszkolnym, gdyż znaczna część dzieci wyjechała za granicę lub zamieszkuje inną gminę.*

(dowód: akta kontroli str. 130-135, 598, 684-692)

Liczba dzieci w wieku 6 lat zameldowanych na terenie Gminy wynosiła 55, w tym urodzonych w pierwszym półroczu 27 oraz w drugim 28.

Spośród dzieci urodzonych w 2008 r. – 12 podjęło naukę w pierwszej klasie. W przypadku 15 dzieci rodzice wystąpili o odroczenie obowiązku szkolnego, a w pozostałych przypadkach dzieci wyjechały z kraju lub realizują obowiązek na terenie innej Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 529-530)

1.1.2 W latach szkolnych 2009/2010 – 2014/2015 zatrudnienie nauczycieli w jednostkach podległych Gminie przedstawiało się następująco:

- w roku szkolnym 2009/2010 – 69 osób (58,82 etatu), w tym odsetek nauczycieli mianowanych 30% (21 osób) oraz dyplomowanych 45% (31 osób), co stanowiło łącznie 75% zatrudnionych nauczycieli,

- w roku szkolnym 2010/2011 – 74 osoby (60,56 etatu), w tym odsetek nauczycieli mianowanych 28% (21 osób) oraz dyplomowanych 49% (36 osób), co stanowiło łącznie 77% zatrudnionych nauczycieli,

- w roku szkolnym 2011/2012 – 66 osób (56,74 etatu), w tym odsetek nauczycieli mianowanych 30% (20 osób) oraz dyplomowanych 50% (33 osób), co stanowiło łącznie 80% zatrudnionych nauczycieli,

- w roku szkolnym 2012/2013 – 55 osób (48,44 etatu), w tym odsetek nauczycieli mianowanych 27% (15 osób) oraz dyplomowanych 56% (31 osób), co stanowiło łącznie 84% zatrudnionych nauczycieli,

- w roku szkolnym 2013/2014 – 55 osób (44,35 etatu), w tym odsetek nauczycieli mianowanych 29% (16 osób) oraz dyplomowanych 56% (31 osób), co stanowiło łącznie 85% zatrudnionych nauczycieli,

- w roku szkolnym 2014/2015 – 56 osób (46,93 etatu), w tym odsetek nauczycieli mianowanych 27% (15 osób) oraz dyplomowanych 55% (31 osób), co stanowiło łącznie 82% zatrudnionych nauczycieli.

Powodem spadku liczby nauczycieli w roku szkolnym 2011/2012 i w 2012/2013 była likwidacja Filialnej Szkoły Podstawowej w Łupkowie z dniem 31.08.2012 r. Zauważalny jest procentowy wzrost udziału nauczycieli dyplomowanych z 45% w roku szkolnym 2009/2010 do 56% w roku szkolnym 2013/2014, oraz udział nauczycieli mianowanych w ogólnym stanie kadry nauczycielskiej wynoszący od 30% w latach szkolnych 2009/2010 i 2011/2012 do 27% w latach szkolnych 2012/2013 i 2014/2015.

W związku ze spadkiem w podległych Zespołach Szkół ilości nauczycieli mianowanych i dyplomowanych, w ogólnej liczbie nauczycieli Pan Stanisław Bielawka – Wójt Gminy wyjaśnił, iż spowodowane to było likwidacją szkół oraz przejściami na emeryturę.

(dowód: akta kontroli str. 48-66, 684-687)

Gmina nie prowadziła analizy potrzeb związanych z realizacją zadań z zakresu kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli. Analizy takie prowadzone były przez dyrektorów Zespołów Szkół w Komańczy oraz Rzepedzi, którzy stosownie do zapotrzebowania organizowali szkolenia lub też finansowali udział nauczycieli w szkoleniach zewnętrznych.

Gmina stosownie do zapisów art. 70a ustawy *Karta nauczyciela*, w okresie objętym kontrolą, wyodrębniała środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, a środki te w żadnym z lat objętych kontrolą nie zostały w pełni wykorzystane.

W budżecie Gminy, na doskonalenie zawodowe nauczycieli zaplanowano:

- w 2011 roku kwotę 25.775 zł, a wykorzystano środki w wysokości 8.717,53 zł,
- w 2012 roku kwotę 22.670 zł (wykorzystano 13.044,10 zł), co stanowiło blisko 1% rocznych środków planowanych na wynagrodzenia (w kwocie 2.267.010,50 zł),
- w 2013 roku kwotę 2.0975,53 zł (wykorzystano 6.917,55 zł), co stanowiło 1% planowanych wydatków na wynagrodzenia (w kwocie 2.097.603,49 zł),
- w 2014 roku zaplanowano kwotę 19.924,33 zł, co stanowi 1% planowanych wydatków na wynagrodzenia (plan w wysokości 1.992.411,06 zł).

Wyjaśniając kwestię niewykorzystywania środków przeznaczonych na doskonalenie zawodowe nauczycieli Pan Stanisław Bielawka – Wójt Gminy podał, iż *środki przeznaczone na doskonalenie zawodowe nauczycieli nie były wykorzystywane w pełnej wysokości, gdyż nie było takich potrzeb w szkołach. Dyrektorzy szkół wykorzystują te środki według uznania na podstawie sporządzonych planów doskonalenia zawodowego.*

(dowód: akta kontroli str. 67-82, 584, 673)

1.1.3 Gmina nie prowadziła analiz w zakresie potrzeb dotyczących organizacji zajęć świetlicowych i pozalekcyjnych, ani też warunków lokalowych, wyposażenia sal lekcyjnych oraz zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia w prowadzonych placówkach, a w informacjach o stanie realizacji zadań oświatowych, sporządzanych na podstawie art. 5a ust. 4 o *systemie oświaty*, brak było zapisów dotyczących problemów lokalowych lub potrzeb w zakresie wyposażenia szkół, przedszkoli lub punktów przedszkolnych.

(dowód: akta kontroli str. 83-118)

W wyniku przeprowadzonych oględzin w Zespołach Szkół w Rzepedzi oraz Komańczy ustalono, że stosownie do § 8 ust. 1 i 2 rozporządzenia w *sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach*, zapewniono ciepłą i zimną wodę, a urządzenia sanitarne były sprawne technicznie. Teren wokół szkół spełniał wymogi określone w § 7 ust. 2 i 3 powołanego rozporządzenia, tj. był ogrodzony, czysty i zadbane, a meble w klasach dla najmłodszych uczniów dostosowano do wymagań ergonomii, stosownie do § 9 ust. 2 wskazanego rozporządzenia.

W bezpośrednim sąsiedztwie Zespołów Szkół znajdowały się boiska sportowe.

Każda ze szkół miała własną bibliotekę, w której zapewniono dostęp do internetu, a sale komputerowe wyposażone były w ilość komputerów, która umożliwiała każdemu uczniowi dostęp do internetu.

Sal lekcyjne dla klas od I do III spełniały wymagania określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w *sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół*⁶, tj. sale te składały się z dwóch części: edukacyjnej (wyposażonej m.in. w tablicę, stoły i krzesła uczniowskie) oraz rekreacyjnej (przystosowanej do rekreacji i zabawy), a przy szkołach znajdowały się place zabaw.

W każdym z Zespołów Szkół znajdowały się tablice interaktywne w dwóch salach.

(dowód: akta kontroli str. 119-128)

1.1.4 Gmina nie posiadała pisemnych procedur obejmujących analizę potrzeb w zakresie wsparcia materialnego uczniów, zarówno o charakterze socjalnym jak i motywacyjnym, nie opracowano również programu wyrównywania szans edukacyjnych, czy też wspierania edukacji dzieci i młodzieży uzdolnionej, ani też nie skorzystano z możliwości powołania rady oświatowej, o której mowa w art. 48 ust. 1 ustawy o *systemie oświaty*.

W wyjaśnieniu na powyższą okoliczność Ewa Stanikowska – Skarbnik Gminy podała, iż *Gmina Komańcza diagnozę w zakresie udzielania pomocy o charakterze socjalnym prowadzi we współpracy z dyrektorami szkół oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Komańczy, a informacje o możliwości ubiegania się o stypendia socjalne udzielają dyrektorzy szkół, wychowawcy oraz pracownicy GOPS. Informacja taka została również zamieszczona na stronie internetowej gminy Komańcza.*

W latach 2011-2014 na pomoc w zakresie tzw. wyprawki szkolnej wydatkowano środki w wysokości 43.168,44 zł, a w poszczególnych latach pomocą objęto odpowiednio: 2011 rok – 55 dzieci, 2012 – 51 dzieci, 2013 rok – 41 dzieci oraz 2014 rok-38 dzieci.

⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 977 ze zm.

Na pomoc materialną o charakterze socjalnym w latach 2011-2014 wydatkowano kwotę 163.560,48 zł.

W latach 2011-2014 nie przyznawano dla uczniów stypendiów za osiągnięcia w nauce, co według wyjaśnień Pana Stanisława Bielawki – Wójta Gminy spowodowane było ograniczonymi środkami finansowymi.

(dowód: akta kontroli str. 136-160, 528)

1.2 Planowanie i finansowanie wydatków na realizację zadań oświatowych

1.2.1 Wójt Gminy przekazywał dyrektorom Zespołów Szkół informacje potrzebne do opracowania projektów planów finansowych oraz o przyjętych kwotach dochodów i wydatków, niezbędnych do opracowania planu finansowego. Planując budżet Gminy w latach 2011-2014, szacowano koszty realizacji zadań oświatowych z uwzględnieniem wniosków i potrzeb zgłaszanych przez dyrektorów Zespołów Szkół.

Kwoty wydatków ustalone w uchwałach budżetowych na poszczególne lata okresu objętego kontrolą były zmieniane w trakcie roku budżetowego. Po zmianach wydatki na oświatę zostały ustalone w następujących wysokościach: w 2011 r. – 5.767 tys. zł, w 2012 r. – 5.871 tys. zł, w 2013 r. – 5.660 tys. zł i w 2014 r. – 5.529 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str.163-249)

1.2.2 Kwoty zaplanowane w uchwałach budżetowych na poszczególne lata okresu objętego kontrolą w części dotyczącej subwencji oświatowej ogólnej ujmowane były w wysokościach określonych w pismach otrzymywanych od Ministra Edukacji Narodowej, z informacją o planowanej kwocie subwencji.

Kwoty dotyczące dochodów z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej, ujęte w uchwałach budżetowych Gminy w poszczególnych latach okresu objętego kontrolą przedstawiały się następująco:

- w 2011 r. w części dotyczącej oświaty zaplanowano kwotę 3.881 tys. zł, otrzymano 3.811 tys. zł, która stanowiła 25,57% dochodów ogółem Gminy,
- w 2012 r. w części oświatowej zaplanowano kwotę 3.994 tys. zł, a faktycznie otrzymano 4.048 tys. zł, która stanowiła 27,62 % dochodów ogółem Gminy
- w 2013 r. odpowiednio zaplanowano kwotę 3.994 tys. zł i otrzymano 3.894 tys. zł, która stanowiła 22,30 % dochodów ogółem Gminy,
- w 2014 r. zaplanowano kwotę 3.754 tys. zł a otrzymano 3.669 tys. zł, która stanowiła 27,99 % dochodów ogółem Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 238-249)

Oprócz części oświatowej subwencji ogólnej, Gmina w okresie objętym kontrolą, na realizację zadań z zakresu oświaty pozyskała środki w formie dotacji celowych z budżetu państwa oraz środki z Unii Europejskiej.

Kwoty otrzymanych dotacji celowych wynosiły 68.760 zł – w 2011 r., 49.732 zł – w 2012 r., 47.103 zł – w 2013 r. oraz 21.640 zł w 2014 r. (do 31 sierpnia).

Ze środków unijnych Gmina pozyskała kwotę 59.370 zł.

Łączne wpływy z tytułu otrzymanych dotacji celowych i środków unijnych wynosiły 246.605 zł.

(dowód: akta kontroli str. 251-312)

Analizą objęto wykorzystanie dotacji na pomoc materialną dla uczniów oraz na zakup podręczników.

Analiza dokumentacji dotacji na zakup podręczników przeprowadzona została na próbie 12 uczniów. W wyniku przeprowadzonej analizy ustalono, iż pomoc udzielono zgodnie z wytycznymi rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 2012 r. *w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników*⁷.

Analiza dokumentacji dotyczącej udzielonej uczniom pomocy materialnej wykazała (8 przypadków), że pomoc materialna o charakterze socjalnym udzielana była zgodnie z zapisami art. 90m i 90n ustawy o *systemie oświaty*.

(dowód: akta kontroli str. 251-263)

W latach 2011-2013 Gmina nie wnioskowała o środki z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej.

W 2014 r. Gmina otrzymała dodatkowe środki z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej w łącznej kwocie 19.580 zł z przeznaczeniem na zakup wyposażenia i sprzętu szkolnego oraz pomocy dydaktycznych, a środki te zostały wykorzystane zgodnie z ich przeznaczeniem.

(dowód: akta kontroli str. 264-291, 681-682)

1.2.3 Wydatki Gminy poniesione na zadania oświatowe (dział 801 i 854) wynosiły:

W 2011 r. – 5.584 tys. zł tj. 97% zaplanowanych, z tego 3.904 tys. zł stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne (co stanowiło ponad 69% wydatków), 304 tys. zł na dowóz uczniów (co stanowiło ponad 5%), 9 tys. zł na kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli (co stanowiło mniej niż 1% wydatków).

Ponadto Gmina w 2011 r. przekazała w formie dotacji 560 tys. zł dla szkół, których nie była organem prowadzącym oraz 42 tys. zł dla przedszkoli, których nie była organem prowadzącym (odpowiednio: ponad 10% wydatków oraz poniżej 1%).

W 2012 r. – 5.621 tys. zł, tj. 96% zaplanowanych, w tym w szczególności 3.759 tys. zł stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (ponad 66% wydatków), 331 tys. zł na dowóz uczniów (co stanowiło ponad 5% wydatków) oraz 13 tys. zł – wydatki na kształcenie nauczycieli (co stanowiło poniżej 1% wydatków).

Oprócz wskazanych wydatków, Gmina przekazała w formie dotacji 732 tys. zł dla szkół i 56 tys. zł dla przedszkoli prowadzonych przez inne podmioty.

W 2013 r. – 5.550 tys. zł, co stanowiło 98% kwoty wydatków zaplanowanych, 3.373 tys. zł stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne (ponad 60% wydatków), 7 tys. zł na kształcenie nauczycieli (poniżej 1% wydatków) oraz 398 tys. zł na dowóz dzieci (ponad 7% wydatków).

Ponadto Gmina przekazała na rzecz szkół i przedszkoli, których nie była organem prowadzącym odpowiednio: 889 tys. zł oraz 147 tys. zł (odpowiednio ponad 16% oraz ponad 2%).

W 2014 r. (do 31 sierpnia 2014 r.) – 3.599 tys. zł, tj. 65% wydatków ogółem zaplanowanych na 2014 r., w tym w szczególności 2.250 tys. zł stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (ponad 62% wydatków), 5 tys. zł na kształcenie nauczycieli (poniżej 1%) oraz 249 tys. zł na dowożenie uczniów (ponad 6% planowanych wydatków).

⁷ Dz. U. z 2012 r. poz. 706

W 2014 r. Gmina przekazała na rzecz szkół i przedszkoli, których nie była organem prowadzącym kwoty 587 tys. zł oraz 78 tys. zł (odpowiednio: ponad 16% oraz ponad 2%).

W latach 2011 – 2014 Gmina nie przekazywała na rzecz Zespołów Szkół środków na realizację wydatków majątkowych.

(dowód: akta kontroli str. 314)

Kwoty części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywane przez Gminę wynosiły w 2011 r. – 3.811 tys. zł i pokrywały wydatki na zadania subwencionowane w 77,88%, w 2012 r. Gmina otrzymała 4.048 tys. zł, co stanowiło 83,32% wydatków na zadania subwencionowane, w 2013 r. odpowiednio 3.894 tys. zł co stanowiło 83,97% wydatków na zadania subwencionowane oraz w 2014 r. (do 31 sierpnia) 2.841 tys. zł, co stanowiło 93,35%.

Głównymi przyczynami wzrostu wydatków Gminy na zadania subwencionowane był wzrost wynagrodzeń nauczycieli oraz spadek liczby uczniów w stosunku do lat poprzednich.

(dowód: akta kontroli str. 313-315)

W latach 2011 – 2014 wydatki poniesione na zadania oświatowe ogółem stanowiły 36,28% ogółu wydatków Gminy (z kwoty 15.391 tys. zł) w 2011 r., 38,28% w 2012 r. (z kwoty 14.686 tys. zł), 32,20 % w roku 2013 (z kwoty 17.234 tys. zł) oraz 35,79% do dnia 31.08. w 2014 r. (z 10.058 tys. zł wydatków ogółem).

Wydatki na zadania subwencionowane stanowiły odpowiednio: 31,80% wydatków ogółem Gminy w 2011 r., 33,09% wydatków w 2012 r., 26,91% w 2013 r. oraz 30,27% w 2014 r. (do dnia 31 sierpnia).

W okresie objętym kontrolą Gmina na realizację zadań oświatowych wydatkowała z własnych środków w 2011 r. – 1.704 tys. zł, w 2012 r. – 1.523 tys. zł, w 2013 r. – 1.563 tys. i do końca sierpnia 2014 r. – 671 tys. zł.

W 2011 r. Gmina nie pozyskiwała środków z Unii Europejskiej na realizację zadań oświatowych. W 2012 r. wydatkowano 19.238 zł (co stanowiło 0,3% wydatków na oświatę), w 2013 r. 40.132 zł (co stanowiło 0,72% wydatków oświatowych).

W 2014 r. zaplanowano kwotę 139.143 zł, a do dnia zakończenia kontroli nie wydatkowano środków unijnych.

W latach 2012 i 2013 ze środków pochodzących z Unii Europejskiej zrealizowano projekt pn. *Indywidualizacja nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół podstawowych w Gminie Komańcza*.

(dowód: akta kontroli str.292-312, 316)

W Zespole Szkół w Komańczy, Rada Rodziców w roku 2011 wydatkowała kwotę ponad 10 tys. zł na zabudowę balkonu sali gimnastycznej, w 2012 r. blisko 19 tys. zł m.in. na ławki szkolne, odczynniki chemiczne, modernizację sali komputerowej. W 2013 r. Rada Rodziców zakupiła m.in. tablicę interaktywną oraz dokonała innych zakupów za kwotę około 13 tys. zł, a w 2014 r. 16 tys. zł w szczególności na zakup drzwi wewnętrznych, regałów i remont sali gimnastycznej.

Natomiast Rada Rodziców przy Zespole Szkół w Rzepedzi w 2011 r. wydatkowała kwotę 6.393 zł na nagrody dla uczniów oraz zabawę, w 2012 r. kwotę 9.653,45 zł na zabawy, wycieczki oraz nagrody dla uczniów, w roku 2013 kwotę 6.610 zł na nagrody, zabawy, zakup nagród książkowych oraz zakup pomocy naukowych i w 2014 r. 2.200 zł na nagrody i zabawy dla dzieci.

(dowód: akta kontroli str. 317-319)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W kontroli ustalono, że w Zespole Szkół w Rzepedzi w roku szkolnym 2012/2013, do punktu przedszkolnego uczęszczało 23 wychowanków, którzy zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Komańcza Nr XIX/102/08 z dnia 29 kwietnia 2008 r. w sprawie *organizacji publicznych punktów przedszkolnych*, objęci byli 4 godzinną opieką. Tygodniowy wymiar godzin w ww. punkcie wynosił 20 godzin.

Zgodnie z § 7 rozporządzenia w sprawie *rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania*, dzienny wymiar godzin zajęć świadczonych w punkcie lub zespole nauczania, wychowania i opieki wynosi 3 godziny, a minimalny tygodniowy wymiar godzin tych zajęć wynosi odpowiednio w grupie liczącej od 21 do 25 dzieci – 25 godzin.

W związku z powyższym Pan Stanisław Bielawka – Wójt Gminy wyjaśnił, iż: *punkt przedszkolny w latach 2012/2013 był czynny 4 godziny dziennie, gdyż arkusz organizacyjny szkoły był zatwierdzany w maju, a dyrektor szkoły w późniejszym terminie nie wnioskował o zwiększenie tych godzin ze względu na większą liczbę zapisanych dzieci.*

(dowód: akta kontroli str. 20-22, 250)

Kontrola wykazała, że informacja o której w art. 5a ust. 4 ustawy o *systemie oświaty*, za rok szkolny obejmujący lata 2011/2012 została sporządzona w dniu 19.02.2013 r., tj. z opóźnieniem wynoszącym ponad 3 miesiące w stosunku do terminu wynikającego z ww. przepisu.

W wyjaśnieniu na powyższą okoliczność Pan Stanisław Bielawka – Wójt Gminy podał: *powodem opóźnienia w sporządzeniu wskazanej informacji było przejście pracownika odpowiedzialnego za prowadzenia spraw oświatowych w Urzędzie na emeryturę.*

(dowód: akta kontroli str. 4-9, 161-162)

Wbrew zapisom § 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie *bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach*, w Zespole Szkół w Komańczy nie wydzielono jadalni lub innego odrębnego pomieszczenia w celu spożywania gorących posiłków przez dzieci (stołówka pełniła równocześnie funkcję świetlicy).

W związku z powyższym Pan Stanisław Bielawka wyjaśnił, iż *spowodowane to było brakiem wolnych pomieszczeń.*

(dowód: akta kontroli str. 119-126, 161-162)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W Uchwale Rady Gminy Komańcza Nr IV/15/11 z dnia 27 stycznia 2011 r. zapisano, iż *publiczne oddziały przedszkolne 5 godzinne realizują roczne przygotowanie przedszkolne dla dzieci 6-cio letnich*, co było niezgodne z przepisem art. 14 ust. 3 ustawy o *systemie oświaty*. Zgodnie z ww. przepisem od odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego obowiązane są dzieci w wieku 5 lat.

W wyjaśnieniu na powyższą okoliczność Pan Stanisław Bielawka – Wójt Gminy podał, iż *uchwała ta podejmowana była w okresie, gdy obowiązkiem rocznego przygotowania przedszkolnego objęte były dzieci 6-cio letnie, a obecnie*

opracowywany jest nowy projekt uchwały dostosowany do zmian w ustawie o systemie oświaty.

(dowód: akta kontroli str.43-47)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w badanym zakresie.

2. Wykorzystanie środków budżetowych na realizację zadań oświatowych

Opis stanu faktycznego

2.1 Wydatki Gminy na realizację wybranych zadań oświatowych

2.1.1 Z dniem 31 sierpnia 2011 r. została zlikwidowana Filialna Szkoła Podstawowa w Szczawnem.

W 2011 r. (według stanu do końca sierpnia) koszt utrzymania Filialnej Szkoły Podstawowej w Szczawnem wyniósł 137.762,42 zł.

Uczniowie likwidowanej Filialnej Szkoły zostali przeniesieni do Zespołu Szkół w Rzepedzi, a wydatki na wynagrodzenia w 2012 r. (do końca sierpnia) spadły o kwotę 18.515,93 zł.

Gmina z dniem 31 sierpnia 2012 r. przestała być organem prowadzącym dla Filialnej Szkoły Podstawowej w Nowym Łupkowie.

Szkoła ta obecnie funkcjonuje i jest prowadzona przez *Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Łupkowa i Okolic*.

W 2012 r. (według stanu na koniec sierpnia) koszt utrzymania Filialnej Szkoły Podstawowej w Nowym Łupkowie wyniósł 404.880,48 zł, a Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Łupkowa i Okolic, do końca sierpnia 2013 r. otrzymało z kwotą 297.535,11 zł.

W związku z likwidacją Filialnej Szkoły Podstawowej w Nowym Łupkowie wydatki na oświatę zmniejszyły się o kwotę 107.345,37 zł.

Według wyjaśnień Pana Stanisława Bielawki – Wójta Gminy w wyniku zmiany sieci szkół nie powstały oszczędności, bowiem subwencja oświatowa nie wystarcza na pokrycie wydatków na ten cel, Gmina dokłada z własnych środków około 1,5 mln zł rocznie.

W okresie objętym kontrolą liczba uczniów uczęszczających do Zespołów Szkół, dla których organem prowadzącym była Gmina spadała i wynosiła – 348 w roku szkolnym 2011/2012, w roku szkolnym 2012/2013 – 314, w roku szkolnym 2013/2014 – 281 uczniów oraz w roku szkolnym 2014/2015 – 260 uczniów.

Liczba wychowanków w oddziałach i punktach przedszkolnych w kontrolowanym okresie wynosiła w roku szkolnym 2011/2012 – 77 wychowanków, w roku szkolnym 2012/2013 – 67 wychowanków, w roku szkolnym 2013/2014 – 76 oraz w roku szkolnym 2014/2015 – 70.

(dowód: akta kontroli str. 320-322, 685)

Przeciętny roczny koszt kształcenia jednego ucznia w szkołach prowadzonych przez Gminę wynosił: 11.462 zł w roku szkolnym 2011/2012, 12.364 zł w roku szkolnym 2012/2013 i 12.740 zł w roku szkolnym 2013/2014.

(dowód: akta kontroli str. 51-66, 314-322)

2.1.2. W wyniku analizy zapisów protokołów kontroli związanych z bezpieczeństwem oraz stanem sanitarnym przeprowadzonych w Zespołach Szkół, ustalono, iż:

- w protokole z okresowej kontroli stanu technicznego Zespołu Szkół w Komańczy z czerwca 2014 r. zawarto zapis, iż *Budynek sali gimnastycznej jest w nieodpowiednim stanie technicznym mogącym zagrażać życiu lub zdrowiu, bezpieczeństwu – należy sporządzić ekspertyzę jego stanu,*
- kontrola Państwowej Straży Pożarnej, przeprowadzona w Zespole Szkół w Komańczy wykazała, iż *wejście do kotłowni zamknięte jest drzwiami w zwykłym wykonaniu (nie spełniającymi klasy odporności ogniowej).*

Po wskazanych kontrolach została sporządzona stosowana ekspertyza stanu technicznego sali gimnastycznej oraz wymieniono zostały drzwi prowadzące do kotłowni.

Po kontroli przeprowadzonej przez Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Sanoku w 2014 r. w Zespole Szkół w Rzepedzi wydane zostały w miesiącu lipcu 2014 r. dwie decyzje, które zostały w sierpniu zrealizowane przez dyrektora szkoły (stwierdzone uchybienia dotyczyły instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, oznakowania dróg ewakuacyjnych i sieci hydrantów).

W protokołach kontroli przeprowadzonych przez dyrektorów Zespołów Szkół na podstawie rozporządzenia *w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach* podległych Gminie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W okresie objętym kontrolą celem zapewnienia odpowiedniego wyposażenia szkół zakupiono pomoce dydaktyczne oraz gry, sprzęt audiowizualny i książki.

(dowód: akta kontroli str. 323-377)

W okresie objętym kontrolą w Zespołach Szkół prowadzonych przez Gminę m.in. sporządzano raporty z ewaluacji oraz sprawozdania z nadzoru pedagogicznego, analizy wyników sprawdzianów zewnętrznych po szóstej klasie oraz wdrażano programy naprawcze.

W każdym z Zespołów Szkół byli zatrudnieni pracownicy, którzy, ukończyli szkolenia, w zakresie prowadzenia analizy wyników (w Zespole Szkół w Rzepedzi zatrudniona była osoba, która ukończyła szkolenie organizowane przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Krakowie, a w przypadku Zespołu Szkół w Komańczy, dyrektor ukończył stosowne szkolenie w Instytucie Szkoleń i Analiz Gospodarczych w Rzeszowie).

(dowód: akta kontroli str. 378-390)

Wyniki osiągane przez uczniów Zespołów Szkół były porównywane zarówno do wyników osiąganych na terenie powiatu i województwa, a do analizy wyników wykorzystywano m.in. skalę staninową.

W okresie objętym kontrolą Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie nie przekazywała do Gminy sprawozdań o wynikach sprawdzianów i egzaminów, a wyniki sprawdzianów i egzaminów osiąganych przez uczniów nie miały wpływu na ocenę szkół i ich dyrektorów, przez organ prowadzący.

(dowód: akta kontroli str. 162, 391-458)

Celem poprawy wyników nauczania na poziomie Zespołów Szkół w Rzepedzi oraz Komańczy prowadzono analizy sprawdzianów i próbnych egzaminów, a także egzaminów końcowych.

Analizy te prowadzone były celem wypracowania wniosków mających wpływ na jakość kształcenia, w szczególności na planowanie zajęć pozalekcyjnych mających na celu przeciwdziałanie trudnościom w nauce, a także odpowiednie motywowanie uczniów. Nauczyciele dokonywali analiz jakościowych wyników osiągniętych przez uczniów, które były omawiane na posiedzeniach rady pedagogicznej w szkołach.

Wyjaśniając kwestię podejmowanych działań zmierzających do poprawy wyników dydaktycznych Pan Stanisław Bielawka – Wójt Gminy podał: *celem poprawy wyników nauczania wprowadzane są dodatkowe zajęcia pozalekcyjne do arkuszy organizacyjnych szkół dla uczniów słabszych w nauce i dla uzdolnionych, a ponadto w przypadku licznych klas wprowadzany jest ich podział.*

(dowód: akta kontroli str. 391-459, 681-682)

W celu wyrównywania szans edukacyjnych oraz rozwoju uzdolnień uczniów w szkołach prowadzono zajęcia rewalidacyjne, specjalistyczne, dydaktyczno – wyrównawcze oraz rozwijające zainteresowania, w szczególności:

- w roku szkolnym 2011/2012 prowadzono zajęcia rewalidacyjne w wymiarze 50 godzin tygodniowo dla 9 uczniów, zajęcia specjalistyczne w wymiarze 27 godzin dla 57 uczniów oraz zajęcia w ramach kółek zainteresowań dla 346 uczniów (informatyczne, przedmiotowe, artystyczne, sportowe) w wymiarze 45 godzin tygodniowo,

- w roku szkolnym 2012/2013 prowadzono zajęcia rewalidacyjne w wymiarze 72 godzin tygodniowo dla 13 uczniów, w tym zajęcia specjalistyczne dla 53 uczniów w wymiarze 26 godzin tygodniowo oraz zajęcia w ramach kółek zainteresowań dla 310 uczniów (informatyczne, przedmiotowe, artystyczne, sportowe) w wymiarze 35 godzin tygodniowo,

- w roku szkolnym 2013/2014 prowadzono zajęcia rewalidacyjne w wymiarze 49 godzin tygodniowo dla 9 uczniów, zajęcia specjalistyczne dla 38 uczniów w wymiarze 26 godzin oraz zajęcia w ramach kółek zainteresowań dla 532 uczniów (informatyczne, przedmiotowe, artystyczne, sportowe) w wymiarze 58 godzin tygodniowo.

W Zespołach Szkół podległych Gminie prowadzone były świetlice, do których uczęszczało od 187 uczniów w roku szkolnym 2011/2012, 173 uczniów w roku 2012/2013 oraz 140 w roku 2013/2014.

W roku szkolnym 2011/2012 do Zespołów Szkół uczęszczało 14 uczniów i wychowanków z opiniami i orzeczeniami z poradni psychologiczno – pedagogicznej, w roku 2012/2013 odpowiednio – 18 oraz w roku szkolnym 2013/2014 – 15.

Uczniowie oraz wychowankowie otrzymali pomoc zgodnie z zaleceniami, w formie zajęć indywidualnych lub rewalidacyjnych.

Łączna liczba godzin przeznaczonych na dodatkowe zajęcia edukacyjne w placówkach prowadzonych przez Gminę wynosiła 45 godzin tygodniowo w roku szkolnym 2011/2012, 35 w roku szkolnym 2012/2013 oraz 58 w roku szkolnym 2013/2014.

Oprócz tego w Zespołach Szkół na podstawie art. 42 ustawy *Karta Nauczyciela* prowadzono zajęcia wyrównawcze i przygotowujące do egzaminów zewnętrznych, a także koła zainteresowań.

W ramach zajęć wyrównawczych i przygotowujących do egzaminów zewnętrznych w Zespołach Szkół podległych Gminie w roku szkolnym 2011/2012 prowadzono

zajęcia w wymiarze 19 godzin tygodniowo, a w przypadku kół zainteresowań w wymiarze 33 godzin. W roku szkolnym 2012/2013 odpowiednio 23 godziny i 33 godziny dla kółek zainteresowań oraz w roku szkolnym 2013/2014 – 15 godzin w przypadku zajęć wyrównawczych i przygotowujących do egzaminów zewnętrznych oraz 51 godzin w ramach prowadzonych kółek zainteresowań.

W ramach dodatkowych zajęć, w tym rozwijających zainteresowania w jednostkach podległych Gminie prowadzono m.in. zajęcia informatyczne, artystyczne, sportowe oraz kółka matematyczne.

(dowód: akta kontroli str. 460-501)

W okresie objętym kontrolą każdy ze złożonych przez dyrektorów Zespołów Szkół wniosek o dofinansowanie zajęć edukacyjnych został uwzględniony przez organ prowadzący.

(dowód: akta kontroli str. 502)

W Gminie nie opracowano pisemnych procedur w zakresie planów czy strategii oświatowych dotyczących organizacji i finansowania dodatkowych zajęć edukacyjnych, a ich finansowanie ujmowane było w budżecie Gminy na poszczególne lata okresu objętego kontrolą na podstawie danych zawartych w planach i programach nauczania.

W punktach przedszkolnych prowadzonych przez Zespoły Szkół nie organizowano zajęć dodatkowych, a w oddziałach przedszkolnych prowadzone były zajęcia z języka angielskiego. W 2011 r. w Zespole Szkół w Rzepedzi prowadzono język ukraiński.

Według informacji uzyskanych od dyrektorów Zespołów Szkół w Komańczy oraz Rzepedzi, *każdorazowo po zgłoszeniu zapotrzebowania do Urzędu Gminy w przedmiocie organizacji dodatkowych zajęć, zgłaszane wnioski były uwzględniane, a wszyscy uczniowie z orzeczeniami i opiniami otrzymali stosowną pomoc.*

(dowód: akta kontroli str. 250, 294-312, 693-700)

2.1.3 Udział wydatków na wynagrodzenia nauczycieli, w wydatkach bieżących na oświatę ogółem stanowił od 69,9% w 2011 r., 65% w 2012 r., 61% w 2013 r. oraz 62% w 2014 r. (do końca sierpnia).

(dowód: akta kontroli str. 314)

Regulamin wynagradzania nauczycieli, po uzgodnieniu ze związkami zawodowymi zrzeszającymi nauczycieli, przyjęty został Uchwałą Rady Gminy w Komańczy Nr XXX/160/09 z dnia 22 kwietnia 2009 r.

W regulaminie tym określono zasady m.in. przyznawania dodatku motywacyjnego, dodatku funkcyjnego, za warunki pracy, za wysługę lat, wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i doraźne zastępstw.

Oprócz wskazanej Uchwały, dodatki do wynagrodzeń nauczycieli regulowane były Uchwałą Nr XXX/159/09 z dnia 22 kwietnia 2009 r. *ws. określenia regulaminu przyznawania nagród dla nauczycieli ze specjalnego funduszu nagród za osiągnięcia dydaktyczno – wychowawcze.*

(dowód: akta kontroli str. 503-518)

W okresie objętym kontrolą Gmina wypłaciła jednorazowy dodatek uzupełniający dla nauczycieli, w przypadku nieosiągnięcia w poszczególnych stopniach awansu zawodowego poziomu średnich wynagrodzeń w następujących wysokościach:

- w 2012 r. w ramach wyrównania wypłacono kwotę 37.323,25 zł, która w całości została przeznaczona na wyrównanie wynagrodzeń nauczycieli mianowanych,
- w 2013 r. wypłacono kwotę 4.768,63 zł nauczycielom stażystom, 1.731,32 zł nauczycielom kontraktowym, 24.757,01 zł nauczycielom mianowanym oraz 30.192,08 zł nauczycielom dyplomowanym,
- w 2014 r. odpowiednio 842 zł nauczycielom stażystom, 1.359,98 zł nauczycielom mianowanym oraz 89.157,77 zł nauczycielom dyplomowanym.

Wyjaśniając kwestię podejmowanych działań celem zmniejszenia wysokości dodatków uzupełniających Pan Stanisław Bielawka – Wójt Gminy podał: *celem zmniejszenia dodatków uzupełniających dla nauczycieli, którzy nie osiągnęli średnich wynagrodzeń przyznawane są im dodatkowe (ponadetatowe) godziny ponadwymiarowe.*

(dowód: akta kontroli str. 519-521)

Gmina w latach 2012-2014 planowała wydatki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w wysokości określonej w art. 70a ust. 1 ustawy *Karta nauczyciela*. W budżetach na poszczególne lata okresu objętego kontrolą planowała środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli z uwzględnieniem doradztwa metodycznego – w wysokości 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli, a także zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r.⁸, oraz art. 9 ustawy z dnia 8 listopada 2013 r.⁹ *o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej*. Zgodnie z ww. przepisami: *środki, o których mowa w art. 70a ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela ustala się w wysokości 1% planowanych rocznych środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli, jednak nie mniej niż 0,5% tych środków.*

W żadnym z lat objętych kontrolą środki te nie zostały w pełni wykorzystane.

(dowód: akta kontroli str. 67-72)

W budżecie Gminy, wg uchwał budżetowych, na doskonalenie zawodowe nauczycieli zaplanowano:

- w 2011 r. kwotę 25.775 zł, a wykorzystano środki w wysokości 8.717,53 zł,
- w 2012 r. kwotę 22.670 zł (wykorzystano 13.044,10 zł), co stanowiło blisko 1% rocznych środków planowanych na wynagrodzenia (w kwocie 2.267.010,50 zł),
- w 2013 r. kwotę 21.0975,53 zł (wykorzystano 6.917,55 zł), co stanowiło 1% planowanych wydatków na wynagrodzenia (w kwocie 2.097.603,49 zł),
- w 2014 r. zaplanowano kwotę 19.924,33 zł, co stanowi 1% planowanych wydatków na wynagrodzenia (plan w wysokości 1.992.411,06 zł).

Z uwagi na likwidację w 2011 r. Zespołu Ekonomiczno – Administracyjnego Szkół oraz odejście na emeryturę pracownika zajmującego się wówczas sprawami oświaty nie ustalono kwoty przeznaczonej na wynagrodzenie nauczycieli (za 2011 r.).

(dowód: akta kontroli str. 163-237, 584, 586)

Wszyscy nauczyciele Zespołów Szkół w okresie objętym kontrolą uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez dyrektorów szkół w ramach szkoleń Rady Pedagogicznej, a ponadto nauczyciele realizowali studia podyplomowe, studia uzupełniające, a także uczestniczyli w kursach kwalifikacyjnych.

⁸ Dz. U. z 2012 r. poz. 1456 ze zm.

⁹ Dz. U. z 2013 r. poz. 1645

W każdym wypadku podnoszenie kwalifikacji przez nauczycieli łączyło się z powierzeniem po ukończeniu studiów, kursów czy szkoleń obowiązków i zajęć zgodnych z potrzebami szkoły.

(dowód: akta kontroli str. 79-82)

2.1.4 Wydatki Gminy na zadania bieżące w zakresie wychowania przedszkolnego w 2011 r. wynosiły 304 tys. zł, w tym 42 tys. zł w formie dotacji na wychowanie przedszkolne dla placówek, w których Gmina nie była organem prowadzącym.

W 2012 r. na wychowanie przedszkolne wydatkowano kwotę 371 tys. zł, w tym 56 tys. zł przekazano jako dotację dla placówek, dla których Gmina nie była organem prowadzącym.

W 2013 r. wydatki na wychowanie przedszkolne wyniosły 457 tys. zł, w tym 147 tys. zł zostało przekazane jednostkom, dla których gmina nie była organem prowadzącym.

W 2014 r. wydatki na wychowanie przedszkolne wyniosły ponad 306 tys. zł, w tym 78 tys. przekazano placówkom, dla których gmina nie była organem prowadzącym.

Przeciętny koszt kształcenia jednego wychowanka w punktach przedszkolnych i oddziałach przedszkolnych w Zespołach Szkół wynosił w 2011/2012 roku 3.503 zł, w roku szkolnym 2012/2013 odpowiednio: 5.539 zł, w roku szkolnym 2013/2014 – 6.021 zł.

Gmina nie pobierała opłat za pobyt dzieci w punktach i oddziałach przedszkolnych.

(dowód: akta kontroli str. 321, 570)

2.1.5 Gmina zapewniała dowóz do Szkół, dla których była organem prowadzącym, własnymi środkami transportu.

Gmina posiada 2 autobusy oraz 1 mikrobusek, a także samochód terenowy, który służył do dowozu dzieci z miejscowości, do których w zimowych warunkach dojazd był znacznie utrudniony.

Ponadto Gmina opłacała dojazdy publicznymi środkami transportu i płaciła za dojazd uczniów do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Sanoku (dotyczy 2 niepełnosprawnych uczniów), a także wypłacała w formie ryczałtu środki za dowóz uczniów do głównego przystanku, z którego byli zabierani publicznym środkiem transportu.

Zgodnie z zapisami zawartych umów na dowożenie uczniów, przewoźnicy ponosili pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo dzieci, a także zobowiązani byli zapewnić opiekę na czas transportu.

W roku szkolnym 2011/2012 liczba dowożonych dzieci wynosiła 245, w roku szkolnym 2012/2013 odpowiednio – 258, w roku szkolnym 2013/2014 – 252 dzieci oraz 2014/2015 – 245 dzieci.

Gmina organizowała bezpłatny transporty wszystkim uprawnionym uczniom i wychowankom.

Wydatki na dowóz uczniów w 2011 r. wyniosły 304 tys. zł, w 2012 r. – 331 tys. zł, w 2013 r. – 398 tys. zł oraz w 2014 r. (do końca sierpnia) – 248 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str.320, 519-527, 687)

2.1.6 Na terenie Gminy funkcjonowały dwie szkoły, dla których organem prowadzącym nie była Gmina, tj.:

-Publiczna Szkoła Podstawowa w Nowym Łupkowie prowadzona przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Łupkowa i Okolic oraz

-Publiczna Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Wisłoku Wielkim prowadzone przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich w Częstochowie.

Wskazane podmioty otrzymały dotacje w łącznej wysokości 602 tys. zł w 2011 r., 788 tys. w 2012 r., 1.036 tys. zł w 2013 r. oraz 1.045 tys. zł w 2014 r. (planowana kwota do końca roku).

W roku szkolnym 2011/2012 na terenie Gminy funkcjonowały 3 punkty przedszkolne (prowadzone przez inne podmioty niż Gmina), do których uczęszczało 27 wychowanków.

W latach 2012/2013 – 2014/2015 na terenie Gminy funkcjonował 1 taki punkt, do którego uczęszczało od 8 do 9 wychowanków.

W okresie objętym kontrolą podmioty inne niż Gmina prowadziły od 1 do 2 oddziałów przedszkolnych (1 w roku szkolnym 2011/2012, a w pozostałych latach 2).

Do oddziałów przedszkolnych uczęszczało: 14 wychowanków w roku szkolnym 2011/2012, 32 w roku szkolnym 2012/2013, 24 w roku szkolnym 2013/2014 oraz 22 w roku szkolnym 2014/2015.

W szkołach podstawowych prowadzonych przez inne podmioty niż Gmina funkcjonowało od 6 oddziałów w roku szkolnym 2011/2012 do 12 w roku szkolnym 2014/2015 (w roku szkolnym 2012/2013 było to odpowiednio 10 oddziałów i w roku szkolnym 2013/2014 – 11 oddziałów).

Nauką w szkołach podstawowych prowadzonych przez inne podmioty niż Gmina objętych było 43 uczniów w roku szkolnym 2011/2012, 73 w roku szkolnym 2012/2013 i po 77 w latach 2013/2014 i 2014/2015.

Na poziomie gimnazjalnym, w szkołach prowadzonych przez inne podmioty niż Gmina w całym okresie objętym kontrolą funkcjonowały 3 oddziały, do których uczęszczało odpowiednio: 23 uczniów w roku szkolnym 2011/2012, 16 w roku szkolnym 2012/2013, 15 w roku szkolnym 2013/2014 oraz 18 w roku szkolnym 2014/2015.

Szkoły prowadzone przez inne podmioty niż Gmina otrzymywały należną kwotę dotacji, zgodnie z zapisami Uchwały Rady Gminy Komańcza z dnia 27 stycznia 2011 r. w sprawie trybu udzielania ws. zasad udzielania dotacji dla przedszkoli, szkół i placówek prowadzonych na terenie Gminy Komańcza przez inne niż Gmina Komańcza osoby prawne i osoby fizyczne oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania.

(dowód: akta kontroli str. 43-45, 528-541, 684-687)

2.1.7 Na terenie Gminy zadania z zakresu edukacji mniejszości narodowych realizowały Zespół Szkół w Komańczy oraz Zespół Szkół w Rzepedzi. Zajęcia te dotyczyły nauki języka ukraińskiego.

Gmina w okresie objętym kontrolą ponosiła wydatki na realizację zadań z zakresu edukacji mniejszości narodowych, a źródłem ich finansowania była część oświatowa subwencji ogólnej.

Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach z zakresu nauki języka mniejszości narodowej w Zespołach Szkół prowadzonych przez Gminę wynosiła:

- w roku szkolnym 2011/2012 – 38 uczniów oraz 1 dziecko w oddziale przedszkolnym,

- w roku szkolnym 2012/2013 – 39 uczniów oraz 1 dziecko w oddziale przedszkolnym,
- w roku szkolnym 2013/2014 – 45 uczniów
- w roku szkolnym 2014/2015 – 48 uczniów.

W Szkołach prowadzonych przez Stowarzyszenia nie organizowano zajęć dla mniejszości narodowych.

Zajęcia z zakresu nauczania języka mniejszości narodowych prowadzone były w grupach międzyszkolnym wymiarze 3 godzin tygodniowo w grupach międzyoddziałowych, co było zgodne z zapisami § 8 pkt 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym¹⁰.

Gmina nie pozyskiwała środków z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej z tytułu realizacji zadań w dziedzinie oświaty na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych.

(dowód: akta kontroli str. 542-551, 593, 685- 687)

2.1.8 Gmina, w celu wyrównywania szans edukacyjnych realizowała 2 projekty unijne i 2 programy rządowe.

Projekt rządowy *Wyprawka szkolna* był realizowany w każdym z lat objętych badaniem. W roku szkolnym 2011/2012 Gmina na zakup podręczników wydatkowała kwotę 12.432,51 zł dla 55 uczniów, w roku szkolnym 2012/2013 wydatkowano 10.290,48 zł dla 51 dzieci, w roku szkolnym 2013/2014 kwotę 10.224,11 zł dla 41 dzieci oraz 2014/2015 kwotę 10.221,34 zł dla 38 dzieci.

Ponadto w okresie objętym kontrolą Gmina w ramach pomocy materialnej o charakterze socjalnym wypłaciła następujące kwoty: w 2011/2012 roku – 68.158,77 zł, w 2012/2013 roku – 49.302,38 zł oraz w 2013/2014 – 46.099,33 zł.

(dowód: akta kontroli str. 570-571)

W ramach projektów wyrównujących szanse edukacyjne Gmina zrealizowała projekt pn. *Indywidualizacja nauczania i wychowania klas I-III szkół podstawowych w Gminie Komańcza*, w związku z którym wydatkowano 59.370 zł, a ponadto w fazie realizacji jest projekt pn. *Gmina Komańcza udoskonala edukację przedszkola* na łączną kwotę 139.143,20 zł.

(dowód: akta kontroli str. 552-569)

2.1.9 W okresie objętym kontrolą Gmina nie finansowała zadań oświatowych, takich do których nie była zobligowana na podstawie norm prawa oświatowego i rekomendacji.

(dowód: akta kontroli str. 528)

2.2. Nadzór Gminy nad szkołami

2.2.1 W okresie objętym kontrolą Gmina nie udzielała szkołom i przedszkolom dotacji, a zatem nie dokonywano kontroli ich wykorzystania.

(dowód: akta kontroli str. 528, 685)

¹⁰ Dz. U. z 2014 r. poz. 263 j.t.

2.2.2, 2.2.3 W myśl art. 34a ust. 1 i 2 ustawy o systemie oświaty, organ prowadzący szkołę lub placówkę oświatową sprawuje nadzór nad ich działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych, w tym nad prawidłowością dysponowania przyznanymi szkołom lub placówkom oświatowym środkami budżetowymi oraz pozyskanymi z innych źródeł, a także gospodarowania mieniem, przestrzeganiem obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów, przestrzeganiem przepisów dotyczących organizacji pracy szkoły i placówki.

Gmina nie prowadziła w szkołach kontroli w pełnym w zakresie, określonym w art. 34a ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, w szczególności w zakresie przestrzegania obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów.

W latach 2011 – 2014 Pani Ewa Stanikowska - Skarbnik Gminy, przeprowadziła dwie kontrole Zespołu Szkół w Rzepedzi w zakresie wydatkowania przez kontrolowaną jednostkę przekazanych środków finansowych. Przeprowadzone kontrole nie wykazały żadnych nieprawidłowości w wydatkowaniu przekazanych środków.

W Zespole Szkół w Komańczy nie przeprowadzano kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 577-580)

W okresie objętym kontrolą pracownicy Urzędu nie prowadzili kontroli w podległych Zespołach Szkół w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy pracowników i uczniów, zapewnienia odpowiedniego wyposażenia niezbędnego do realizacji podstawy programowej oraz przestrzegania przepisów organizacji pracy, a źródłem informacji w przedmiocie spełnienia przez Zespoły Szkół warunków określonych w rozporządzeniu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, były protokoły kontroli przeprowadzonych przez dyrektorów zespołów szkół.

W wyjaśnieniu na powyższą okoliczność Pan Stanisław Bielawka – Wójt Gminy podał: *w szkołach nie były prowadzone kontrole w zakresie bezpiecznych i higienicznych warunków działania szkoły, gdyż funkcje te powierzono dyrektorom szkół, którzy w przypadku wystąpienia takich problemów zwracają się do gminy o zabezpieczenie środków finansowych na ich realizację.*

(dowód: akta kontroli str. 162)

2.2.4 Wyjaśniając kwestię przeprowadzania weryfikacji danych przekazywanych przez podległe szkoły i placówki, stosownie do art. 50 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej¹¹ Pan Stanisław Bielawka – Wójt Gminy podał: *Gmina Komańcza weryfikuje dane w SIO na podstawie arkuszy organizacyjnych, aneksów do tych arkuszy, ewidencji uczniów w zakresie ich liczby oraz poprzez analizę orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego.*

(dowód: akta kontroli str. 587)

2.2.5 W Gminie nie opracowano i nie wdrożono systemu rozliczania czasu pracy nauczycieli.

Zarówno w Zespole Szkół w Rzepedzi, jak i Komańczy wszyscy zatrudnieni nauczyciele byli na podstawie Karty Nauczyciela.

¹¹ Dz. U. Nr 139, poz. 814 ze zm

Wyjaśniając sposób sprawowania kontroli dyrektorów w zakresie zasadności zatrudniania nauczycieli oraz nadzoru w zakresie systemu rozliczania Pan Stanisław Bielawka – Wójt Gminy podał, że: *nadzór nad zasadnością zatrudniania nauczycieli odbywa się przy okazji ustalania arkuszy organizacyjnych. W przypadku konieczności zatrudnienia nowych nauczycieli dyrektorzy szkół każdorazowo zwracają się do organu prowadzącego o zgodę na ich zatrudnienie.*

(dowód: akta kontroli str. 572-576)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Zgodnie z treścią art. 5 ust. 7 ustawy o systemie oświaty, organ prowadzący szkołę lub placówkę odpowiada za jej działalność, natomiast w myśl art. 34a powołanej ustawy *organ prowadzący szkołę lub placówkę sprawuje nadzór nad jej działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych.*

W kontroli ustalono, że Gmina w okresie objętym kontrolą prowadziła kontrole jedynie w zakresie spraw finansowych, w Zespole Szkół w Rzepedzi.

W wyjaśnieniu na powyższą okoliczność Pan Stanisław Bielawka – Wójt Gminy podał: *Gmina Komańcza w zakresie zapewnienia obsługi administracyjnej i finansowej szkół kontroluje w trakcie sporządzania planów finansowych szkół oraz przy przekazywaniu sprawozdań finansowych przez szkoły.*

(dowód: akta kontroli str. 588)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W Uchwale Rady Gminy Komańcza Nr XXX/160/09 z dnia 22 kwietnia 2009 r. w sprawie określenia regulaminu wynagradzania nauczycieli, zapisano, m.in. iż wysokość dodatku motywacyjnego dla nauczyciela oraz okres jego przyznawania ustala dyrektor.

Zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 30 ust. 6 pkt 1 ustawy Karta Nauczyciela, organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego, uwzględniając przewidywaną strukturę zatrudnienia, określa dla nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego, w drodze regulaminu wysokość stawek dodatków, tj.: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego oraz za warunki pracy.

W wyjaśnieniu na powyższą okoliczność Pan Stanisław Bielawka – Wójt Gminy podał, iż uchwała w sprawie określenia regulaminu wynagradzania nauczycieli została pozytywnie zaopiniowana i opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego, więc uważano, że została podjęta zgodnie z prawem.

(dowód: akta kontroli str. 581-582)

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie edukacji publicznej, w tym na podstawie art. 5 ust. 5 ustawy o systemie oświaty, zakładanie i prowadzenie publicznych przedszkoli.

W trakcie trwania czynności kontroli, w grudniu 2014 r., 45 mieszkańców Gminy zwróciło się do Pana Stanisława Bielawki – Wójta Gminy o wydłużenie pracy punktu przedszkolnego w Zespołach Szkół w Komańczy i Rzepedzi.

W kwestii braku przedszkola na terenie Gminy Pan Stanisław Bielawka – Wójt Gminy podał: *na terenie Gminy Komańcza nie funkcjonuje przedszkole, gdyż do czasu wpłynięcia pism z dnia 2 grudnia 2014 r. od rodziców, nie dotarł do urzędu żaden jednoznaczny sygnał o potrzebie utworzenia przedszkola.*

Zgodnie z art. 14a ustawy o systemie oświaty Rada Gminy ustala sieć prowadzonych przez gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.

W związku z brakiem uchwały w przedmiocie utworzenia na terenie Gminy publicznego przedszkola Pan Stanisław Bielawka podał: *Gmina Komańcza nie ma podjętej uchwały dotyczącej przedszkoli, gdyż na terenie naszej gminy nie funkcjonują przedszkola. Jednakże Rada Gminy Komańcza podjęła uchwałę w sprawie ustalenia sieci publicznych punktów przedszkolnych i oddziałów przedszkolnych, gdyż takie punkty przedszkolne i oddziały przedszkolne działają na terenie naszej gminy.*

Ponadto zgodnie z zapisami art. 67 ust. 3 ustawy o systemie oświaty, szkoła podstawowa jest obowiązana zapewnić zajęcia świetlicowe dla uczniów, którzy pozostają w szkole dłużej ze względu na czas pracy rodziców - na wniosek rodziców.

W sprawie godzin prowadzenia zajęć świetlicowych Pan Stanisław Bielawka wyjaśnił: *do dzisiejszego dnia rodzice nie składali wniosków o wydłużenie godzin zajęć świetlicowych, tak aby zapewnić dłuższą opiekę, ze względu na czas pracy rodziców.*

W kontroli ustalono, że Gmina w latach 2011-2014 nie prowadziła analiz sprawdzianów i wyników egzaminów uzyskiwanych przez uczniów w prowadzonych placówkach, a brak działań w tym zakresie mógł utrudniać poprawę wyników dydaktycznych w Zespołach Szkół.

W wyjaśnieniu na powyższą okoliczność Pan Stanisław Bielawka – Wójt Gminy podał: *analiza wyników nauczania przekazana została do kompetencji dyrektorów szkół, którzy w przypadku wystąpienia takich potrzeb występują do gminy o zabezpieczenie środków finansowych na zorganizowanie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych dla uczniów mających problemy w nauce.*

(dowód: akta kontroli str.323-377, 681-683)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w badanym zakresie.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli*¹², wnosi o:

1. Przedstawianie organowi stanowiącemu Gminy informacji o stanie realizacji zadań oświatowych, w terminie do dnia 31 października każdego roku,
2. Sprawowanie przez organ prowadzący pełnego nadzoru nad podległymi placówkami, stosownie do postanowień art. 34a ust. 1 i 2 ustawy o *systemie oświaty*,
3. Podjęcie działań mających na celu dostosowanie zapisów Uchwały Rady Gminy Komańcza Nr XIX/102/08 z dnia 29 kwietnia 2008 r. w *sprawie organizacji publicznych punktów przedszkolnych* oraz Uchwały Rady Gminy Komańcza Nr XXX/160/09 z dnia 22 kwietnia 2009 r. w *sprawie określenia regulaminu wynagradzania nauczycieli*, do obowiązujących przepisów prawa,
4. Podjęcie działań zapewniających możliwość spożywania gorących posiłków w Zespole Szkół w Komańczy w wydzielonych pomieszczeniach, zgodnie z §10 ust. 2 rozporządzenia w *sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach*,
5. Dostosowanie godzin pracy punktów przedszkolnych do minimum określonego w rozporządzeniu Ministra Edukacji w *sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania*.

¹² Dz. U. z 2012 r. poz.82, ze zm.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, dnia 28 stycznia 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Dyrektor

Wiesław Motyka

WICEDYREKTOR

Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Rzeszowie

Robert Łukasz

Paweł Rakowski
starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis